

ALGERRI

Arie- 977 (Aeb., *Onom.*, p. 34).

Algendar, men., V. vol. I, 35-36.

Algepsa, *Algepsar*, V. *Algebassó* Algerós, V. *Algirós* *Algerrar* mall., V. *Gerrar*

ALGERRI

Sobre el nom d'aquest poble de la Noguera, quasi bastarà remetre a l'estudi que en vaig fer en *E. T. C.* 1, 195-201, establint l'etimologia bc. AGIRRE 'paratge obert, espai descobert (al vent etc.)'; hi afegiré, però, unes mencions més antigues, on s'observa encara la forma *Agerre*, sense la *-l-* secundària que li afegí la influència dels arabismes toponímics, que ja abunden entorn de Balaguer: «Ermengaudus consul Urgellitanus, castro Almenar, fl. Nogerola --- in terminis *Agerre* vel de Infesta --- in civ. Ilerda ---» a. 1094, Arxiu de Solsona; si bé un altre doc. del mateix any ja l'anomena *Algerr*, citant-lo junt amb Montmur (*Cart. de Tavèrnoles*, 105.14). Potser més aviat de l'homònim *Gerrí* de Vallferrera, o del mateix *Algerrí*, ve el cogn. pallarès *Engerrí*, que recullo d'un capbreu de 1687 llegit a Estais; i avui a Castellvíny (damunt Sort) hi ha *Ca d'enyéñri* (xxxvi, 166.24). Molt més llunyà, i d'identitat dubtosa, a Ayódar, recollí Gulsoy *elcéñri* «monte con bancales» (xxix, 111).

L'Algesina pda. de Finestrat (xxxv, 136.7): no hi ha tal arrel en àrab, només un mot isolat *ğ-zina* 'brisa de raïm' (en Boqtor). La que és ben coneguda és l'arrel *ğzm* «couper, trancher» (Belot; Dozy I, 193), «scindere, truncus» (*RMa*), que forma *ğazim* com a part. actiu; ara bé com que la *-m* final sonava *-n* en àrab vulgar, el parlar morisc en pogué deduir una variant radical *ğzn*, des de la qual formaria un abstracte *ğazina* 'tall, tallada' en sentit general, del qual pot venir el NL i d'altra banda el de Boqtor.

Algësira, V. *Alzira* *Alginent*, V. *Alginet*

ALGIMIA

Poble del Camp de Morvedre, entre Torres-Torres i Algar. Segons SSiv., 62-63, depengué de la parròquia de Torres-Torres, i de la seva baronia, fins a 1534; el 1574 se li féu església per als habitants, que eren moriscos, ocupant 80 cases; despoblat des de l'expulsió, es poblà de nou el 1611.

Hi havia una mesquita, canviada en església el 1574, i és la que li donà nom. Car l'ETIM. (ja *E. T. C.* I, 267) és l'àr. *ğāmi'* 'mesquita': «ecclesia» *RMa* 360.2, «iglesia» *PAlc* 267; Dozy, *Suppl.* I, 216. De l'arrel *ğm'* 'aplegar, reunir'. L'evolució fonètica és normal. El *ain* sona, a orelles europees, com una mena de vocal profunda, glotal, de naturalesa africada i «fortis»; *PAlc* sol transcriure-la com *æ* (aquí posa *e^o*); en resultava una audició *algémia*, d'on *algímia*, cooperant la imela aràbiga amb la metafonía romànica (com *sénia/sínia*, *séquia/síquia*, *Eugénia/Eugímia*).

ALGINET

Poble entre Carlet i l'Albufera.

PRON. POP. *alçinét* Carlet, Alcúdia, Catadua (1935), Guadassuar (1962) etc. Gentilici: *alginetins* (oït algunes vegades en aquells llocs, encara que no tan general com *carletins*).

DOC. ANT. En el *Rept.*: *Alianet*, com alq. prop de Carlet i Almussafes («Almançafes»); *Ianet* 1259 (Hui-ci II, 251); les alqueries de Benifayó i *Janet*, en terme de Val., 1259 (MtzFdo., *Doc. Val. ACA* I, 221). *Alginet* c. 1774, LzVargas II, 48.

Hi ha un homònim a Vilamarxant, *Pla d'Alginet* (xxx, 110). I una pda. *El Ginet* a la Poble de Vallbona (1962). *Gines* pda. del Castell de Guadalest (xxxv, 22.10) deu ser plural cat. de *ğinna* variant de *ğanna*.

ETIM. De l'àr. *al-ğannāt* 'els horts': *ğannāt* és el plural que *RMa* registra (505.5) per a «ortus». Trad. més exacta que «los jardines» que li dóna Steiger (190), car «jardí» era més aviat *bustán* o *riyād*; tampoc es confon ben bé amb *ğnān* encara que *RMa* també admeti aquest, car per a *PAlc* aquest és «uerta para ortaliza: *ğinin*, pl. *agenin*». *Gines* pl. cat., pda. de Guadalest (xxxv, 22.10).

Aquest mot tan afí també figura en *RMa* *ğinān*, segons sembla com a pl. de *ğana*, i d'aquí prové *Alginet*, que vaig recollir com a pda. a les enq. de Calp i de Finestrat; Salvà el troba com *Alginet* a Callosa (I, 106) amb variants escrites «partida de *Chinent*»; i una *Geren* o *Genem*, de lectura confusa i incerta.

Algirós, V. *Aljorf*

ALGODOR

I formes semblants; en gran part, provinents de l'àrab *ğudur* pl. de *ğadír* 'bassal, estançol', «estanque de agua»: *ğadír* *PAlc* 245.11; «pelagus: *ğadír*, pl. *ğudur*» *RMa* 515.3f.

L'Algodor a Silla (xxxI, 11.24). *L'Albudór* a Picasent (xxx, 194.20). *Algodor*, nom també de sengles pobles de les prov. de Toledo, Càceres i Còrdova. L'accent es traslladava en àrab vulgar en *ğudúr*, però com que segons les regles clàssiques era *ğudúr* és possible que també vingui simplement d'això *Algóder* pda. de Real de Montroi, xxx, 158.19; però potser hi hagué també superposició amb *kudr* pl. de l'adjectiu *'akdar* «trouble, terne», arrel *kdr* «turbare, turbatio» *RMa*, amb un sentit complex de 'bassa (d'aigües) tèrboles', d'on sembla venir *Algodre*, poble de Zamora.

Del singular *ğadír* degué venir el nom d'un grau d'estany en el terme de Morvedre, entre la mar, el te. de Canet i el «punto por donde discurre el *alguadiro* de Almenara» doc. de 1269 (MtzFdo., *Doc. Val. ACA* I, 940).

A *Algóder* de Real d. M. s'atansa molt per la forma *L'Algoda* pda. de Callosa (xxxiv, 182.20, i Salvà, *Callosa* II, 112), i *L'Algoda* pda. d'Elx (xxxvi, 133.15); aquest és també el nom d'una ermita i un veïnà a la r. de Crevillent, uns 7 k. al OSO. d'Elx (GGRV 911,